บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชาชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 4,273 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอโกสุมพิสัย. 2552 : 1)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ประชาชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 365 คน โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากสูตร ทาโร่ ยามาเน่ (ยุทธพงษ์ กัลยวรรณ์. 2543 : 73 ; อ้างอิงมาจาก Taro Yamame. 1973-272) จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

N คือ จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 4,273 คน

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อน (.05)

วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามทั้ง 11 หมู่บ้าน มีจำนวนมาก จึงได้ทำการเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน ในจำนวนที่แตกต่างกันไป โดย แสดงการเทียบสัดส่วน และจำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามสูตร ดังนี้

$$\text{สูตรคำนวณสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

$$\text{เช่น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง บ้านเขื่อน หมู่ที่ 1} = \frac{365 \times 255}{4,273} = 22$$

ตารางที่ 1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บ้านเขื่อน หมู่ที่ 1	255	22
บ้านเขื่อน หมู่ที่ 2	433	37
บ้านเขื่อน หมู่ที่ 3	385	32
บ้านโนนตุ่น หมู่ที่ 4	453	39
บ้านโนนเนาว์ หมู่ที่ 5	606	52
บ้านเขื่อน หมู่ที่ 6	563	48
บ้านเขื่อน หมู่ที่ 7	312	27
บ้านเขื่อน หมู่ที่ 8	427	36
บ้านโนนตุ่น หมู่ที่ 9	373	32
บ้านเขื่อน หมู่ที่ 10	212	18
บ้านเขื่อน หมู่ที่ 11	254	22
รวม	**4,273**	**365**

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร์อำเภอโกสุมพิสัย. 2552 : 1

หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการนำสลากหมายเลขประจำบ้านที่มีในแต่ละหมู่บ้านใส่กล่องแล้วหยิบขึ้นทีละใบและจดบันทึกไว้ แล้วนำสลากลงในกล่องอีกเพื่อให้ทุกครัวเรือนมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน แล้วจึงหยิบขึ้นใหม่ทีละใบจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างทุกหมู่บ้าน โดยเลือกให้ได้กลุ่มประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2. เครื่องมือที่ใช้ในการในศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตการศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบตามวิธีของลิเคิร์ท (Liket Scale) โดยแบ่งแบบสอบถาม
ออกเป็น3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคิร์ท (Liket Scale) เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมและการเมืองท้องถิ่น มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) หลังจากผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้ว ผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดของVerba และคณะ (วิทยา บุณยะเวชชีวิน. 2543 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Verba and others. 1978 : 31-33) มาใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษาครั้งนี้

2) นำผลการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมาย

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดที่กำหนด นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำเพิ่มเติม

4) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามตามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้มีประสบการณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเครื่องมือครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องที่จะวัดจากผู้มีประสบการณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระ
จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

4.1) นายทรัพย์อนันต์ วรรณสาน วุฒิการศึกษา ศาสนศาตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านโครงสร้างและเนื้อหา

4.2) นายวิทวัส จันทรี วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหล็ก อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาการวิจัย

4.3) นางทิวาพร ไชยลิ้นฟ้า วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง ครู เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถิติและการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

1.5 ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ผู้ประสบการณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้มีประสบการณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระชุดเดิมประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1.1 ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.2 ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.3 ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ผลการพิจารณาความสอดคล้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 30 ข้อ (ดูภาคผนวก ค)

2.3.2 นำแบบสอบถามเทียบเกณฑ์ค่า IOC ไปทดสอบใช้ (Try-out) กับประชากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน

3. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทำการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) ทั้งฉบับ พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ระดับ 0.926 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มีค่าระหว่าง .224-.859 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเลือกตั้ง มีค่าระหว่าง.224-.859 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีค่าระหว่าง .228-.792 ด้านการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมและการเมืองท้องถิ่น มีค่าระหว่าง .260-.820 และด้านการติดตาม ตรวจสอบ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าระหว่าง .236-.768 9 ตามลำดับ (ดูภาคผนวก ข)

4. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. ผู้ศึกษานำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. ในการแจกแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 11 หมู่บ้าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้แจกแบบสอบถามแก่ประชากรตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังตารางที่ 1 ในแต่ละหมู่บ้าน โดยชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามให้แก่ผู้ใหญ่บ้านทราบ โดยใช้เวลา 2 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดแล้วกลับไปเก็บแบบสอบถามจากผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านคืน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อเตรียมพร้อมในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและทำการวิเคราะห์ข้อมูล บันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ใช้การแจกแจงความถี่และคิดค่าร้อยละ

1.2 เกณฑ์การให้คะแนนของการตอบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 73)

การมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
การมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
การมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

2. นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยและกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟ่าตามวิธีของครอบนาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐานได้แก่

2.1.1 ร้อยละ (Percentage)

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)